

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

zo 16. januára 2014*

„Voľný pohyb tovaru — Článok 34 ZFEÚ — Množstevné obmedzenia dovozu — Opatrenia s rovnocenným účinkom — Uvádzanie výrobkov z drahých kovov na trh — Puncová značka — Požiadavky uložené právnou úpravou členského štátu dovozu“

Vo veci C-481/12,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Lietuvos vyriausioji administracinis teismas (Litva) z 27. septembra 2012 a doručený Súdnemu dvoru 25. októbra 2012, ktorý súvisí s konaním:

UAB „Juvelta“

proti

VĮ „Lietuvos prabavimo rūmai“,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta (spravodajkyňa), sudcovia J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot a A. Arabadžiev,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- UAB „Juvelta“, v zastúpení: A. Astauskienė, advokát,
- litovská vláda, v zastúpení: D. Kriauciūnas a R. Krasuckaitė, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: A. Steiblytė a G. Wilms, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: litovčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 34 ZFEÚ.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi UAB „Juvelta“ (ďalej len „Juvelta“) a VĮ Lietuvos prabavimo rūmai (litovský kontrolný úrad) vo veci rozhodnutia tohto úradu o uložení povinnosti spoločnosti Juvelta, aby na nezávislom príslušnom úrade dala puncovými značkami, ktoré sú v súlade s podmienkami právnej úpravy Litovskej republiky, označiť výrobky zo zlata, ktoré uvádza na trh.

Právny rámec

- 3 Podľa § 3 ods. 21 zákona Litovskej republiky o štátnom dozore nad drahými kovmi a drahými kameňmi (Lietuvos Respublikos tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymas) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „zákon o štátnom dozore“) je štátnou puncovou značkou VĮ Lietuvos prabavimo rūmai puncová značka zavedená štátmi Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) a Tureckou republikou, ktorá potvrdzuje, že ňou označené výrobky skontroloval a opuncoval nezávislý kontrolný úrad poverený dotknutým štátom, že zodpovedajú hodnote rýdzosti vyjadrenej na puncu v arabských číslach a že uvádzajú pomerný hmotnostný obsah drahého kovu v zliatine vyjadrený v tisícinach.
- 4 Podľa § 17 ods. 1 tohto zákona musí VĮ Lietuvos prabavimo rūmai označiť výrobky z drahých kovov a drahé kamene dovezené do Litvy štátnou puncovou značkou tohto štátu.
- 5 § 17 ods. 2 bod 2 uvedeného zákona stanovuje, že výrobky z drahých kovov a drahé kamene dovezené z iného štátu, a to zo štátu EHP alebo z Tureckej republiky, kde je povolené ich uvádzanie na trh, možno uviesť na trh bez puncovej značky VĮ Lietuvos prabavimo rūmai alebo bez osvedčenia o akosti, pokiaľ boli tieto výrobky skontrolované a označené puncovou značkou nezávislého puncového úradu povereného takým štátom a je na nich uvedená povinná zodpovednostná puncová značka zapísaná v takom štáte a vyrazená pri ich výrobe.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 6 Juvelta je spoločnosť, ktorej predmetom činnosti je najmä maloobchod so šperkmi z drahých kovov.
- 7 V nadväznosti na inšpekciu úradníci VĮ Lietuvos prabavimo rūmai zistili, že časť (355 kusov) kontrolovaných výrobkov zo zlata nie je v súlade s požiadavkami § 17 ods. 2 bodu 2 zákona o štátnom dozore.
- 8 VĮ Lietuvos prabavimo rūmai v zápisnici o inšpekcii č. 04-13-41 z 15. marca 2011, v ktorej sa zaznamenali výsledky uvedenej inšpekcie, uložil spoločnosti Juvelta povinnosť, aby výrobky zo zlata, ktoré uvádza na trh, nechala označiť puncovými značkami v súlade s požiadavkami litovskej právnej úpravy na nezávislom poverenom verejnom úrade.
- 9 Z tejto zápisnice vyplýva, že na predmetných výrobkoch bola vyrazená puncová značka nezávislým kontrolným úradom povereným Poľskou republikou, avšak podľa VĮ Lietuvos prabavimo rūmai táto puncová značka nebola v súlade s požiadavkami § 17 ods. 2 bodu 2 zákona o štátnom dozore v spojení s § 3 ods. 21 tohto zákona z dôvodu, že arabská číslica „3“ uvedená na puncovej značke neoznačuje pomerný hmotnostný obsah drahého kovu v zliatine uvedený v tisícinach.
- 10 Vnútroštátny súd v tejto súvislosti uvádza, že je nesporné, že v Poľskej republike použitie číslice „3“ na takej puncovej značke slúži na označenie výrobkov z drahých kovov, ktorých rýdzosť, vyjadrená v tisícinach hmotnosti zliatiny, je 585.

- 11 Uvedený súd okrem toho uvádza, že Juvelta dodatočne označila dotknuté výrobky, keď na ne umiestnila označenie „585“ určené na uvedenie rýdzosti týchto výrobkov v podobe, ktorá je pre litovského spotrebiteľa zrozumiteľná.
- 12 Juvelta po podaní opravného prostriedku proti tejto zápisnici riaditeľovi VĮ Lietuvos prabavimo rūmai, ktorý rozhodnutím č. 1.5-264 z 15. apríla 2011 tento opravný prostriedok zamietol a potvrdil platnosť uvedenej zápisnice, navrhla zrušenie uvedenej zápisnice a tohto rozhodnutia na Vilniaus apygardos administracinis teismas (Krajský správny súd vo Vilniuse), ktorý tento návrh zamietol rozsudkom z 18. augusta 2011.
- 13 Juvelta podala proti tomuto rozsudku odvolanie na vnútroštátny súd podávajúci návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 14 Za týchto okolností Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Najvyšší správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa článok 34 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnym právnym predpisom, podľa ktorých sa musia výrobky zo zlata dovezené z iného členského štátu, v ktorom sa môžu uvádzať na trh (štát vývozu), s cieľom ich uvedenia na trh v členskom štáte Európskej únie označiť puncovou značkou nezávislého puncového úradu povereného členským štátom, ktorou sa potvrdzuje, že takto označený výrobok bol uvedeným úradom skontrolovaný, a v ktorej sú uvedené informácie týkajúce sa miery rýdzosti výrobku zrozumiteľné pre spotrebiteľa členského štátu dovozu, ak sú tieto informácie týkajúce sa miery rýdzosti uvedené v ďalšej samostatnej značke alebo označení na tom istom výrobku zo zlata?
2. Je pre odpoveď na prvú otázku podstatné to, že dodatočné označenie týkajúce sa miery rýdzosti výrobkov zo zlata uvedenej na výrobkoch, ktoré je zrozumiteľné pre spotrebiteľa členského štátu dovozu (napríklad označenie tromi arabskými číslicami ‚585‘), nebolo vykonané nezávislým puncovým úradom povereným členským štátom Európskej únie, pričom informácie poskytnuté v tomto označení obsahovo zodpovedajú informáciám uvedeným v puncovej značke, ktorou výrobok zo zlata označil nezávislý puncový úrad poverený členským štátom vývozu (napríklad označenie členského štátu vývozu arabskou číslicou ‚3‘ podľa jeho právnych predpisov predstavuje mieru rýdzosti ‚585‘)?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 15 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 34 ZFEÚ má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej je na to, aby bolo možné na trh členského štátu uvádzať výrobky z drahých kovov dovezené z iného členského štátu, v ktorom je ich uvádzanie na trh povolené a ktoré boli označené puncovou značkou v súlade s právnou úpravou druhého členského štátu, nevyhnutné, aby ich v prípade, že údaje týkajúce sa rýdzosti týchto výrobkov uvedené v tejto puncovej značke nie sú v súlade s požiadavkami právnej úpravy prvého členského štátu, nezávislý kontrolný orgán poverený posledným uvedeným členským štátom nanovo označil prostredníctvom puncovej značky, ktorá potvrdzuje, že uvedené výrobky boli skontrolované, a uvádza ich rýdzosť v súlade s uvedenými požiadavkami.

- 16 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry sa má každá obchodnoprávna úprava členských štátov, ktorá môže priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne brániť obchodu v rámci Únie, považovať za opatrenie s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenia v zmysle článku 34 ZFEÚ (pozri najmä rozsudky z 11. júla 1974, Dassonville, 8/74, Zb. s. 837, bod 5, a z 2. decembra 2010, Ker-Optika, C-108/09, Zb. s. I-12213, bod 47).
- 17 Prekážky voľného pohybu tovaru vyplývajúce v prípade, že neexistuje harmonizácia právnych predpisov, z uplatnenia pravidiel týkajúcich sa podmienok, ktoré musí tento tovar spĺňať, na tovar s pôvodom v iných členských štátoch, kde sa legálne vyrába a uvádza na trh, aj vtedy, keď sa tieto pravidlá uplatnia bez rozdielu na všetky výrobky, tak predstavujú opatrenia s rovnocenným účinkom, ktoré zakazuje článok 34 ZFEÚ, pokiaľ toto uplatnenie nemožno odôvodniť cieľom všeobecného záujmu prevažujúcim nad požiadavkami voľného pohybu tovaru (pozri rozsudky z 22. júna 1982, Robertson a i., 220/81, Zb. s. 2349, bod 9; z 15. septembra 1994, Houtwipper, C-293/93, Zb. s. I-4249, bod 11, ako aj z 21. júna 2001, Komisia/Írsko, C-30/99, Zb. s. I-4619, bod 26).
- 18 Súdny dvor v tejto súvislosti už rozhodol, že účinkom vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá požaduje, aby sa výrobky z drahých kovov dovezené z iných členských štátov, v ktorých sa legálne uvádzajú na trh a opuncujú v súlade s právnymi predpismi týchto štátov, nanovo opuncovali v členskom štáte dovozu, je, že dovozy sú ťažšie uskutočniteľné a sú nákladnejšie (pozri v tomto zmysle rozsudky Robertson a i., už citovaný, bod 10; Houtwipper, už citovaný, bod 13, ako aj Komisia/Írsko, už citovaný, bod 27).
- 19 Tak je to v prípade právnej úpravy dotknutej vo veci samej. Na základe tejto právnej úpravy sa totiž výrobky z drahých kovov a drahé kamene označené puncovou značkou, ktorej údaje nie sú v súlade s požiadavkami uvedenej právnej úpravy, môžu v Litve uvádzať na trh až po tom, čo sa v tomto členskom štáte nanovo opuncujú.
- 20 V dôsledku toho taká právna úprava predstavuje opatrenie s rovnocenným účinkom ako množstevné obmedzenie dovozu zakázané článkom 34 ZFEÚ.
- 21 Pokiaľ ide o možnosť odôvodniť takéto opatrenie, Súdny dvor už rozhodol, že povinnosť dovozcu dať výrobky z drahých kovov označiť puncovou značkou uvádzajúcou rýdzosť je v zásade spôsobilá zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľa a podporovať poctivosť obchodných transakcií (pozri rozsudky Robertson a i., už citovaný, bod 11; Houtwipper, už citovaný, bod 14, ako aj Komisia/Írsko, už citovaný, bod 29).
- 22 Súdny dvor však v tejto súvislosti už rozhodol, že členský štát nemôže na výrobky dovezené z iného členského štátu, v ktorom boli legálne uvedené na trh a opuncované v súlade s právnymi predpismi tohto štátu, ukladať nové puncovanie, pokiaľ sú údaje poskytnuté na základe pôvodnej puncovej značky, a to bez ohľadu na jej formu, rovnocenné s údajmi požadovanými členským štátom dovozu a pre spotrebiteľa posledného uvedeného štátu zrozumiteľné (pozri rozsudky Robertson a i., už citovaný, bod 12; Houtwipper, už citovaný, bod 15, ako aj Komisia/Írsko, už citovaný, body 30 a 69).
- 23 Na určenie, či údaj o rýdzosti, ktorý nie je stanovený v právnej úprave členského štátu, poskytuje rovnocenné informácie, ktoré sú pre spotrebiteľa tohto štátu zrozumiteľné, treba zohľadniť predpokladané očakávania priemerného, riadne informovaného a primerane pozorného a obozretného spotrebiteľa (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Írsko, už citovaný, bod 32).
- 24 Pokiaľ ide o spor, v ktorom rozhoduje vnútroštátny súd, treba uviesť, že je preukázané, že výrobky dotknuté vo veci samej boli opuncované nezávislým kontrolným úradom povereným Poľskou republikou, a to v súlade s právnymi predpismi tohto štátu.

- 25 Vnútroštátny súd tiež uvádza, že je nesporné, že puncová značka uvedená na uvedených výrobkoch označuje ich rýdzosť prostredníctvom číslice „3“ a že v Poľsku táto číslica slúži na označenie výrobkov z drahých kovov, ktorých rýdzosť vyjadrená v tisícinách hmotnosti zliatiny je 585.
- 26 Z toho vyplýva, že údaj poskytnutý v uvedenej zmienke je, pokiaľ ide o výrobky z drahých kovov opuncované v Poľsku, rovnocenný s údajom poskytnutým číslicou „585“ uvedenou na puncovej značke vyrazenej nezávislým povereným verejným kontrolným úradom v Litve v súlade s právnou úpravou tohto štátu.
- 27 Vzhľadom na toto tvrdenie treba tiež overiť, či číslica „3“ uvedená na puncových značkách vyrazenej na výrobkoch dotknutých vo veci samej poskytuje priemernému, riadne informovanému a primerane pozornému a obozretnému litovskému spotrebiteľovi zrozumiteľný údaj.
- 28 V tejto súvislosti treba konštatovať, že je pravdepodobné, že uvedená číslica nie je pre takého spotrebiteľa zrozumiteľná, pretože tento spotrebiteľ v zásade nemusí poznať poľský systém označovania rýdzosti výrobkov z drahých kovov.
- 29 Hoci však obmedzujúce účinky právnej úpravy dotknutej vo veci samej môžu byť odôvodnené cieľom zabezpečiť účinnú ochranu litovských spotrebiteľov tým, že im táto právna úprava poskytne údaje týkajúce sa rýdzosti výrobkov z drahých kovov dovezených do Litvy, ktoré sú pre nich zrozumiteľné, možno takéto odôvodnenie pripustiť iba v prípade, že táto právna úprava je primeraná vzhľadom na cieľ, ktorý sleduje, t. j. pokiaľ za predpokladu, že môže prispieť k dosiahnutiu tohto cieľa, nejde nad rámec toho, čo je na jeho dosiahnutie potrebné.
- 30 Treba teda preskúmať, či uvedený cieľ možno dosiahnuť opatreniami, ktoré obmedzujú obchod s výrobkami z drahých kovov v rámci Únie menej než ukladanie nového puncovania v členskom štáte dovozu, ktoré je stanovené v uvedenej právnej úprave.
- 31 V tomto kontexte treba pripomenúť, ako uvádza vnútroštátny súd, že Juvelta na účely uvedenia rýdzosti výrobkov dotknutých vo veci samej v podobe, ktorá je pre litovského spotrebiteľa zrozumiteľná, dodatočne označila tieto výrobky spôsobom, že na ne uviedla „585“, pričom toto číslo zodpovedá rýdzosti uvedených výrobkov vyjadrenej v tisícinách hmotnosti zliatiny.
- 32 Treba konštatovať, že takéto označenie je spôsobilé dosiahnuť cieľ sledovaný právnou úpravou dotknutou vo veci samej a predstavuje opatrenie, ktoré menej obmedzuje pohyb výrobkov z drahých kovov v rámci Únie než nové puncovanie uložené touto právnou úpravou pod podmienkou, že údaje poskytnuté na základe tohto označenia zodpovedajú údajom uvedeným na puncovej značke, ktorú na dotknuté výrobky vyrazil nezávislý kontrolný orgán poverený členským štátom vývozu týchto výrobkov.
- 33 Navyše treba uviesť, že okrem takéhoto dodatočného označenia, akým je označenie dotknuté vo veci samej, by aj iné opatrenia spočívajúce napríklad v povinnosti zabezpečiť, že v mieste uvádzania výrobkov z drahých kovov s pôvodom v iných členských štátoch na trh sa umiestnia prepočtové tabuľky schválené nezávislým kontrolným orgánom členského štátu dovozu, ktoré spotrebiteľa informujú o puncových značkách iných členských štátov uvádzajúcich rýdzosť a o ich ekvivalentoch v uvedenom členskom štáte alebo v povinnosti umiestniť na tieto výrobky etiketu uvádzajúcu všetky údaje vyžadované právnou úpravou tohto členského štátu, mohli predstavovať opatrenia, ktoré sú dostatočné na dosiahnutie účinnej ochrany spotrebiteľa.
- 34 Za týchto podmienok treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 34 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej je na to, aby bolo možné na trh členského štátu uvádzať výrobky z drahých kovov dovezené z iného členského štátu, v ktorom je ich uvádzanie na trh povolené a ktoré boli označené puncovou značkou v súlade s právnou úpravou druhého členského štátu, nevyhnutné, aby ich v prípade, že údaje

týkajúce sa rýdzosti týchto výrobkov uvedené v tejto puncovej značke nie sú v súlade s požiadavkami právnej úpravy prvého členského štátu, nezávislý kontrolný orgán poverený posledným uvedeným členským štátom nanovo označil prostredníctvom puncovej značky, ktorá potvrdzuje, že uvedené výrobky boli skontrolované, a uvádza ich rýdzosť v súlade s uvedenými požiadavkami.

O druhej otázke

- 35 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či okolnosť, že dodatočné označenie dovezených výrobkov z drahých kovov slúžiace na to, aby sa poskytli údaje týkajúce sa rýdzosti týchto výrobkov v podobe, ktorá je pre spotrebiteľa v členskom štáte dovozu zrozumiteľná, nevykonaný nezávislý kontrolný orgán poverený členským štátom, je relevantná pre odpoveď na prvú otázku.
- 36 V tejto súvislosti treba uviesť, že vzhľadom na to, že výrobky dotknuté vo veci samej boli označené dodatočne iba ako doplnok puncovej značky uvádzajúcej rýdzosť vyrazenej nezávislým kontrolným úradom povereným členským štátom vývozu, v tomto prípade Poľskou republikou, je úloha tejto puncovej značky ako záruky splnená (pozri v tomto zmysle rozsudok Houtwipper, už citovaný, bod 19).
- 37 Situáciu dotknutú vo veci samej treba totiž odlišiť od situácie, v ktorej samotní výrobcovia v členskom štáte vývozu puncujú výrobky z drahých kovov. Táto posledná uvedená situácia môže otvárať priestor pre podvody, pričom v prípade neexistencie právnej úpravy Únie prináleží členským štátom, ktoré majú veľkú mieru voľnej úvahy, aby im čelili tak, že prijímú opatrenia, o ktorých sa domnievajú, že sú v tejto súvislosti primerané (pozri v tomto zmysle rozsudok Houtwipper, už citovaný, body 20 až 22).
- 38 Údaje poskytnuté na základe takého dodatočného označenia, akým je označenie dotknuté vo veci samej, tak v každom prípade musia zodpovedať údajom, ktoré sú uvedené na puncovej značke, ktorú na dotknuté výrobky vyrazil nezávislý kontrolný orgán poverený členským štátom vývozu.
- 39 Ako však vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, ako aj z bodov 25 a 26 tohto rozsudku, v prejednávanej veci ide o taký prípad.
- 40 Za týchto podmienok treba na druhú otázku odpovedať tak, že okolnosť, že dodatočné označenie dovezených výrobkov z drahých kovov slúžiace na to, aby sa poskytli údaje týkajúce sa rýdzosti týchto výrobkov v podobe, ktorá je pre spotrebiteľa v členskom štáte dovozu zrozumiteľná, nevykonaný nezávislý kontrolný orgán poverený členským štátom, nie je relevantná pre odpoveď na prvú otázku, pretože na uvedené výrobky predtým vyrazil puncovú značku označujúcu rýdzosť nezávislý kontrolný úrad poverený členským štátom vývozu a údaje poskytnuté týmto označením zodpovedajú údajom uvedeným v tejto puncovej značke.

O trovách

- 41 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 34 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej je na to, aby bolo možné na trh členského štátu uvádzať výrobky z drahých kovov dovezené z iného členského štátu,**

v ktorom je ich uvádzanie na trh povolené a ktoré boli označené puncovou značkou v súlade s právnou úpravou druhého členského štátu, nevyhnutné, aby ich v prípade, že údaje týkajúce sa rýdzosti týchto výrobkov uvedené v tejto puncovej značke nie sú v súlade s požiadavkami právnej úpravy prvého členského štátu, nezávislý kontrolný orgán poverený posledným uvedeným členským štátom nanovo označil prostredníctvom puncovej značky, ktorá potvrdzuje, že uvedené výrobky boli skontrolované, a uvádza ich rýdzosť v súlade s uvedenými požiadavkami.

2. Okolnosť, že dodatočné označenie dovezených výrobkov z drahých kovov slúžiace na to, aby sa poskytli údaje týkajúce sa rýdzosti týchto výrobkov v podobe, ktorá je pre spotrebiteľa v členskom štáte dovozu zrozumiteľná, nevykonal nezávislý kontrolný orgán poverený členským štátom, nie je relevantná pre odpoveď na prvú otázku, pretože na uvedené výrobky predtým vyrazil puncovú značku označujúcu rýdzosť nezávislý kontrolný úrad poverený členským štátom vývozu a údaje poskytnuté týmto označením zodpovedajú údajom uvedeným v tejto puncovej značke.

Podpisy